

19.9.2008 Projev Jana Zahradníka při předání praporu Jihočeského kraje pěší rotě aktivních záloh

Vážený pane náměstků, vážený pane generále, vážený pane primátore, paní a páni starostové, vážení hosté, vojáci!

Sešli jsme se dnes na historickém náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích, abychom slavnostně předali prapor pěší rotě aktivních záloh Krajského vojenského velitelství České Budějovice. Pro mne je pak velkou ctí tento prapor, který byl zhotoven na náklady Jihočeského kraje, osobně vojákům pěší roty předat.

Jak praví základní vojenský řád, bojový prapor je symbolem vojenské cti a statečnosti, připomíná každému vojákovi povinnost sloužit vlasti a bránit ji proti vnějšímu napadení. Otázky vojenské cti, bojových tradic naší armády, statečnosti našich vojáků v bitvách a bojových akcích dávné i nedávné minulosti, ale i současnosti mohou být a jsou tématem diskusí na úrovni vědecké i mediální.

Na jakých tradicích vlastně staví naše moderní armáda? Jaké slavné postavy si připomínají moderní, profesionální české ozbrojené síly? Je to tradice Přemysla Otakara II., krále železného a zlatého, zakladatele našeho města, slavného vojevůdce? Je to tradice husitská, tradice božích bojovníků, kterých se obávala celá střední Evropa a jejichž slavná vítězství a smutnou porážku si dodnes připomínáme?

Zapomenuti jsou již velcí vojevůdci starého Rakouska. Princ Evžen Savojský, „šlechtný rytíř“, vítěz nad Turky, vítěz nad Napoleonem v bitvě národů u Lipska Karel Filip Schwarzenberg nebo poslední z řady velkých vojevůdců Josef Václav Radecký z Radče, žijící snad jen ve slavném pochodu Johanna Strausse staršího. Tehdy byla armáda integrální součástí společenského a kulturního života a bez vojenské kapely se obešla málokterá společenská událost.

Armáda první republiky důsledně stavěla na legionářské tradici a výročí bitvy u Zborova bylo svátkem československé armády. Roli velkých vojevůdců pak zastávali vlastně politici – T. G. Masaryk, Milan Rastislav Štefánik nebo Edvard Beneš. Civilní podoba tradice legionářství tak zdůrazňovala jeho demokratický rozměr, překračující jeho vojenskou stránku.

S velkou mírou nespravedlnosti pak byli opomíjeni ti čeští vojáci rakouské armády, kteří zůstali věrni své vojenské přísaze a buď padli, byli raněni nebo dobojovali bezvýhodný boj v c.k. armádě do hořkého konce. Na tisících pomnících padlých postavených i v té nejmenší vesnici v naší zemi jsou většinou jména těch, kteří položili svůj život za Rakousko, které již tehdy za svou vlast nepovažovali.

Jedna z nejsvětějších tradic naší armády, zahraniční odboj za druhé světové války, byl ctěn a připomínán jen několik let po válce. Největší snahou komunistických vládců bylo, aby jeho památka, s výjimkou

Svobodova armádního sboru v Sovětském svazu, byla z mysli národa vymazána. Příslušníci západních armád, letci RAF, bojovníci od Tobruku i z dalších bojišť byli vězněni, šikanováni a mnozí z nich zemřeli v zapomenutí. Tato nespravedlnost, tento zločin komunistů nesmí být nikdy zapomenut. Je dobře, že se naše současná armáda ujala této tradice a že se těm několika málo hrdinům, kteří se dožili současné doby, i jejich rodinám dostává zaslouženého uznání.

Československá lidová armáda v období komunismu dává málo příležitostí k hledání tradic, na kterých by bylo možno stavět. Možná sounáležitost vojenských pilotů, této elity armády stojí za pozornost. My, kteří jsme prožili svůj čas v prezenční vojenské službě, vzpomínáme spíše na ty lepší okamžiky a na kamarádství, než na šikanu a tupou indoktrinaci tehdejší vojny.

Současná armáda, jejíž příslušníci dělají své zemi čest při službě v zahraničních misích, si zaslouží naši úctu. Má již také své hrdiny, kteří v cizích zemích položili svůj život a zařadili se tak k tisícům těch, kteří za svou vlast bojovali a položili život v minulosti.

Vazba na Severoatlantické společenství a na Spojené státy americké je podle mého názoru tou největší zárukou naší bezpečnosti, jakou jsme kdy v naší historii měli. Umístění amerického radaru u nás není pak jen faktickým zapojením naší země do systému globální bezpečnosti, ale také v podobě přítomnosti amerických vojáků na našem území obrovským symbolem naší příslušnosti k západní transatlantické civilizaci. Je nutné apelovat na všechny poslance naší Poslanecké sněmovny, kteří jsou skutečnými vlastenci a kterým záleží na skutečné bezpečnosti naší země, aby při hlasování ve Sněmovně smlouvu o radaru podpořili.

Profesionalizace naší armády byla nutným, logickým krokem. Má však dopad na slábnoucí vazbu českého národa ke své armádě. O to víc je třeba ocenit rozhodnutí těch z nás, kteří se dobrovolně rozhodli vstoupit do aktivních záloh a tak se připravovat a cvičit ve vojenských dovednostech a posilovat vojenskou kázeň.

Již několik generací Evropanů žije v míru a pomalu zapomínáme, že v minulosti museli čas od času muži zanechat svou rodinu a práci a jít se zbrání v ruce bránit svou vlast. Nikdo si jistě nepřeje, aby to bylo jinak, ale musíme si uvědomit, že naše svoboda a demokracie nám nejsou dány navěky, může přijít doba, kdy o ně bude opět třeba bojovat. Prosme Boha a dělejme vše, aby k tomu nedošlo, ale prastaré lidské ctnosti, jako jsou vojenská čest, odvaha, statečnost, povinnost sloužit vlasti, bránit ji proti vnějšímu napadení i vojenská kázeň nesmí být nikdy zapomenuty.

K tomu, abyste si je připomínali i vy, příslušnice a příslušníci pěší roty aktivních záloh Krajského vojenského velitelství České Budějovice ať slouží prapor, který vám nyní předávám. Chovejte jej ve stejné vážnosti, jako chovali své prapory ti vojáci v minulosti naší vlasti, na jejichž tradice dnes navazujete.